

Tiedotusyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 121/17
Luxemburgissa 14.11.2017

Tuomio asiassa C-165/16
T. Lounes v. Secretary of State for the Home Department

Kolmannen maan kansalainen, joka on unionin kansalaisen perheenjäsen, voi saada oleskeluoikeuden jäsenvaltiossa, jossa tämä unionin kansalainen on oleskellut ennen kuin hän on hankkinut kyseisen jäsenvaltion kansalaisuuden alkuperäisen kansalaisuutensa lisäksi

Tämän oleskeluoikeuden myöntämisen edellytysten ei pidä olla ankarampia kuin edellytykset, joista säädetään unionin kansalaisten oikeudesta vapaaseen liikkuvuuteen annetussa direktiivissä

Algerian kansalainen Lounes saapui Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vuonna 2010 kuuden kuukauden vierailuviisumilla. Tämän jälkeen hän jäi laittomasti sen alueelle. Espanjan kansalainen Ormazabal muutti Yhdistyneeseen kuningaskuntaan opiskelijana vuonna 1996. Hän on työskennellyt siellä kokoaikaisesti vuodesta 2004 lähtien ja oleskelee siellä. Hän hankki Britannian kansalaisuuden kansalaistamisen kautta vuonna 2009 Espanjan kansalaisuutensa lisäksi.

Lounes ja Ormazabal avioituivat vuonna 2014. Avioitumisen jälkeen Lounes haki oleskelukorttia Yhdistyneessä kuningaskunnassa Euroopan talousalueen (ETA) kansalaisen perheenjäsenenä.

Britannian sisäasiainministeri ilmoitti Lounesille 22.5.2014 päivätyllä kirjeellään tämän hakemuksen hylkäämisestä. Kirjeessä todettiin, että Britannian lain, jolla pannaan täytäntöön unionin kansalaisten oikeudesta vapaaseen liikkuvuuteen annettu direktiivi¹, mukaan Ormazabalia ei enää pidetty ETA-kansalaisena siitä lähtien, kun hän oli hankkinut Britannian kansalaisuuden. Lounes ei siis voinut vaatia oleskelukorttia ETA-kansalaisen perheenjäsenenä.

Lounes nosti 22.5.2014 annetusta päätöksestä kanteen High Court of Justicessa (England and Wales) (Englannin ja Walesin alioikeus). Koska tällä tuomioistuimella oli epäilyjä tämän päätöksen ja Britannian lainsäädännön yhteensoveltuvuudesta unionin oikeuden kanssa, se saattoi tämän kysymyksen unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Unionin tuomioistuin palauttaa tänään antamassaan tuomiossaan mieleen ensiksi, että direktiivissä ei anneta mitään itsenäistä oikeutta unionin kansalaisen perheenjäsenille, jotka ovat kolmannen maan kansalaisia vaan ainoastaan oikeuksia, jotka on johdettu oikeuksista, jotka asianomaisella unionin kansalaisella on liikkumisvapautensa käyttämisen perusteella.

Unionin tuomioistuin toteaa tämän jälkeen, että direktiivin mukaan direktiivissä myönnettyjä oikeuksia nauttivat unionin kansalaiset, jotka siirtyvät ”toiseen jäsenvaltioon kuin jonka kansalaisia he ovat” tai oleskelevat siellä, sekä heidän perheenjäsenensä, jotka tulevat heidän mukanaan tai seuraavat heitä myöhemmin.² Unionin tuomioistuin korostaa lisäksi, että direktiivin, jossa vahvistetaan unionin kansalaisten vapaata liikkumista ja oleskelua jäsenvaltioiden alueella koskevan oikeuden käyttämisen edellytykset, tarkoituksena ei ole säännellä unionin kansalaisen oleskelua jäsenvaltiossa, jonka kansalainen hän on, koska hänellä on siellä ehdoton oleskeluoikeus kansainvälisen oikeuden periaatteen mukaisesti. Unionin tuomioistuin katsoo tämän vuoksi, että direktiivillä säännellään vain unionin kansalaisen maahantulon ja oleskelun

¹ Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta 29.4.2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY (EYVL 2004, L 158, s. 77).

² Ks. direktiivin 2004/38 3 artiklan 1 kohta.

edellytyksiä muissa kuin siinä jäsenvaltiossa, jonka kansalainen hän on, ja että johdettu oleskeluoikeus kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä, siinä jäsenvaltiossa, jonka kansalainen unionin kansalainen on, ei siis voi perustua kyseiseen direktiiviin.

Tämän vuoksi on niin, että vaikka tässä tapauksessa on kiistatonta, että Ormazabal on käyttänyt liikkumisvapauttaan lähdettyään Espanjasta siirtyäkseen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vuonna 1996, ja että hän oli direktiivissä tarkoitettu ”henkilö, johon tätä direktiiviä sovelletaan” siihen saakka, kunnes hän sai Britannian kansalaisuuden, unionin tuomioistuin toteaa, että hän on tuosta ajankohdasta lähtien oleskellut yhdessä niistä jäsenvaltioista, jonka kansalainen hän on, ja hänellä on tämän vuoksi siellä ehdoton oleskeluoikeus kansainvälisen oikeuden mukaan.

Unionin tuomioistuin katsoo näin ollen, että **siitä lähtien kun Ormazabal on hankkinut Britannian kansalaisuuden, direktiivi ei enää sääntele hänen oleskeluaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa, eikä direktiiviä näin ollen enää sovelleta hänen tilanteeseensa.** Tätä päätelmää ei horjuta se, että Ormazabal on käyttänyt liikkumisvapauttaan siirtymällä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja oleskelemalla siellä ja säilyttänyt Espanjan kansalaisuutensa Britannian kansalaisuuden lisäksi, koska siitä lähtien kuin Ormazabal hankki Britannian kansalaisuuden, hän ei enää oleskele direktiivissä tarkoitettuihin tavoin ”toisessa jäsenvaltiossa kuin jonka kansalai[nen hän on]”, eikä siis enää kuulu direktiivissä tarkoitettua käsitteen ”henkilö, johon tätä direktiiviä sovelletaan”, alaan. **Tästä seuraa, että hänen aviopuolisonsa Lounes ei voi saada johdettua oleskeluoikeutta Yhdistyneessä kuningaskunnassa direktiivin perusteella.**

Unionin tuomioistuin katsoo kuitenkin, että on ratkaistava, voiko Lounes saada **johdetun oleskeluoikeuden tässä jäsenvaltiossa SEUT 21 artiklan 1 kohdan perusteella**, jossa annetaan jokaiselle unionin kansalaiselle oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella. Se palauttaa tältä osin mieleen, että **kolmannen maan kansalainen, joka on unionin kansalaisen perheenjäsen, voi tietyissä tapauksissa saada johdetun oleskeluoikeuden tämän määräyksen nojalla, kun tämä oikeus on tarpeen sen varmistamiseksi, että asianomainen unionin kansalainen voi käyttää tehokkaasti oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen ja edellä mainittuun määräykseen perustuvia oikeuksiaan.**

Unionin tuomioistuin katsoo, että SEUT 21 artiklan 1 kohdassa unionin kansalaisille annettujen oikeuksien, erityisesti oikeuden viettää normaalia perhe-elämää vastaanottavassa jäsenvaltiossa perheenjäsentensä rinnalla, tehokas vaikutus edellyttää, että Ormazabalin kaltaisessa olevassa tilanteessa oleva unionin kansalainen voi vastaanottavassa jäsenvaltiossa edelleen nauttia tätä oikeutta sen jälkeen, kun hän on hankkinut tämän jäsenvaltion kansalaisuuden alkuperäisen kansalaisuutensa lisäksi, ja erityisesti viettää perhe-elämää puolisonsa kanssa, joka on kolmannen maan kansalainen, siten, että viimeksi mainitulle myönnetään johdettu oleskeluoikeus.

Unionin tuomioistuin katsoo tältä osin, että päinvastainen tulkinta yhtäältä merkitsisi, että Ormazabalia kohdeltaisiin samalla tavalla kuin Britannian kansalaista, joka ei ole koskaan lähtenyt Yhdistyneestä kuningaskunnasta siten, ettei oteta huomioon sitä, että Ormazabal on käyttänyt liikkumisvapauttaan asettautumalla tähän jäsenvaltioon ja että hän on säilyttänyt Espanjan kansalaisuutensa. Toisaalta se, että Ormazabalin kaltaisessa tilanteessa olevan unionin kansalaisen olisi luovuttava oikeudesta viettää tavallista perhe-elämää vastaanottavassa jäsenvaltiossa siitä syystä, että hän on pyrkinyt tässä jäsenvaltiossa kansalaistamisen kautta entistä tiiviimmin kotoutumaan sen yhteiskuntaan, olisi vastoin SEUT 21 artiklan 1 kohdassa edistetyn vastaanottavan jäsenvaltion yhteiskuntaan asteittaisen kotoutumisen logiikkaa.

Näin ollen unionin tuomioistuin katsoo, että **Lounesin kaltaisessa tilanteessa oleva kolmannen maan kansalainen voi saada johdetun oleskeluoikeuden Yhdistyneessä kuningaskunnassa SEUT 21 artiklan 1 kohdan perusteella edellytyksillä, joiden ei pidä olla ankarampia kuin edellytykset, joista direktiivissä säädetään tällaisen oleskeluoikeuden myöntämiseksi kolmannen valtion kansalaiselle, joka on sellaisen unionin kansalaisen perheenjäsen, joka on käyttänyt oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen asettautumalla toiseen jäsenvaltioon kuin siihen, jonka kansalainen hän on.**

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia ratkaisuehdotuksen lukemisesta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" -palvelusta ☎ (+32) 2 2964106